

NaturErhvervstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Høringssvar på lovforslag om randzoner j. nr. 14-0120-000005

Ifølge EU's vandrammedirektiv (VRD) er Danmark forpligtet til at foretage tiltag som vil bla. sikre god økologisk tilstand i vores vandmiljø, herunder de kystnære og åbne marine områder per 2015. God økologisk tilstand vurderes i havet primært ud fra mængden af fytoplankton (klorofyl a), udbredelse af ålegræs og biodiversiteten af bunddyr. Foruden disse forhold følger man en række støtteparametre; vandets klarhed, iltindholdet og koncentrationen af næringssalte. Tilførsel af kvælstof (N) er primært et problem for de åbne marine områder, mens de mest forstyrrede indre kystnære områder, især fjordene også er meget følsomme overfor tilførsel af fosfor (P).

Dato: 28 april 2014

Side 1/2

Baseret på flere års miljøovervågning af disse forhold, har forskere fra Aarhus universitet, Bioscience, Roskilde - det tidligere DMU, tidligere skønnet at der skulle ske op mod en halvering af daværende landsdækkende udledninger af N på omkring 60.000 T N/år, svarende til en reduktion på ca. 30.000 T N/år samt markante reduktioner i P for at opnå god økologisk tilstand ifølge VRD. For kvælstofs vedkommende satte miljøministeriet i første omgang reduktionskravet til 19.000 T N/år, men dette blev efterfølgende ændret til 10.000 T N/år i det 9.000 T N/år blev sat i udvalg og udskudt på ubestemt tid.

Udvidelse af randzoner langs søer og vandløb blev inddraget, som et af flere virkemidler til at opfylde de opstillede reduktionsmålsætninger, i det disse arealer effektivt tilbageholder og omsætter store dele af den N og P der udvaskes fra de tilstødende landbrugsarealer. Med det opstillede lovforslag ønsker man at reducere randzonerne omkring vandløb og søer fra før 50.000 hektar til nu 25.000 hektar for at imødegå landbrugets ønske om en klarere definition af de berørte områder. Miljøkonsekvenserne af det reducerede randzone areal opgøres i lovforslaget til en mindre tilbageholdelse af næringssalte på 1.100 T N og 80 ton P per år. I et radio interview meddelte miljøministeren dog for nyligt at tallet for kvælstof var 2600 T N/år. Uanset hvilket tal, er der tale om en markant lempelse af det samlede reduktionsmål fra 2010 på 10.000 T N/år.

Ud fra vores årlige vurderinger af miljøtilstanden i de danske marine områder, ser vi en række overbevisende tegn på at Danmarks indsat for at reducere N og P belastningen forbedrer vandkvaliteten og økosystemernes tilstand. På trods af en række solstrålehistorier er miljøtilstanden desværre langt fra acceptabel i størstedelen af Danmarks marine områder. Vi vurderer derfor at der fortsat er et stort behov for at reducere tilførslerne af næringssalte hvis vi skal gøre os forhåbninger om at imødekomme de opstillede miljøkrav.

Set i lyset af, at de i forvejen lempede reduktions krav for N og P, vurderer vi, at en reduktion af randzonen og med svækkelse af et af de foreslåede virkemidler til reduktion af N og P udvaskning, vil gøre det endnu mere usandsynligt at Danmark kan opfylde miljøkravene i VRD til 2015. Den præcise effekt af en reduktion af randzonearealet for miljøtilstanden i havmiljøet afhænger af en række lokale forhold da nogle marine systemer er mere belastede og følsomme end andre. En konsekvensvurdering af lovforslaget forudsætter derfor en grundig analyse. Men overordnet set er vi ikke i tvivl om at en lempelse i reduktionskravet vil have en målbar negativ indflydelse på hvor hurtigt vores marine områder genoprettes og at man derfor vil være nød til at finde andre virkemidler for at opfylde kravene i VRD. Derfor finder vi lovforslaget problematisk og vurderer at det vil sende et yderst negativt signal til EU, der i forvejen truer med at trække Danmark til EU-domstolen manglende vedtagelse af vandplaner for vandrammedirektivets 1. planperiode. Endelig skal man erindre at en dispensationsansøgning om at udskyde opfyldelsen af VRD kravet ikke er gratis, da det medfører et krav om skærpet miljøovervågning.

Med venlig hilsen

Aarhus Universitet, Bioscience, Roskilde
Sektion for anvendt Marin Økologi og Modellering
Sektion for Marin Biodiversitet og Eksperimentel Økologi